

Talousarvio 2026 ja taloussuunnitelma vuodet 2026-2028

Kaupunginhallitus 17.11.2025 § 425

Valmistelu ja lisätiedot talouspäällikkö Eero Aitkoski, eero.aitkoski(a)orimattila.fi

Kuntalain (420/2015) § 110 mukaan valtuuston on vuoden loppuun mennessä hyväksyttävä kunnalle seuraavaksi kalenterivuodeksi talousarvio ottaen huomioon kuntakonsernin talouden vastuut ja velvoitteet, sekä taloussuunnitelma vähintään kahdelle sitä seuraavalle vuodelle. Talousarvio ja -suunnitelma on laadittava siten, että ne toteuttavat kuntastrategiaa ja edellytykset kunnan tehtävien hoitamiseen turvataan. Talousarviossa ja -suunnitelmassa hyväksytään kunnan ja kuntakonsernin toiminnan ja talouden tavoitteet.

Taloussuunnitelman on oltava tasapainossa tai ylijäämäinen. Taloussuunnitelman tasapainossa voidaan ottaa huomioon talousarvion laadintavuoden taseeseen kertyväksi arvioitu ylijäämä. Talousarvioon otetaan tehtävien ja toiminnan tavoitteiden edellyttämät määrärahat ja tuloarviot sekä siinä osoitetaan, miten rahoitustarve katetaan. Määräraha ja tuloarvio voidaan ottaa brutto- tai nettomääräisenä. Talousarviossa ja -suunnitelmassa on käyttötalous- ja tuloslaskelmaosa sekä investointi- ja rahoitusosa.

Kunnan toiminnassa ja taloudenhoidossa on noudatettava talousarviota.

Kaupunginhallitus on kokouksessaan 23.6.2025 § 255 käsitellyt talousarvion laadintaohjeen sekä talouden kehityksen valiokunnille. Sivistysvaliokunta on kokouksessaan 14.10.2025 § 128, elinvoimavaliokunta on kokouksessaan 14.10.2025 § 56 ja tarkastuslautakunta on kokouksessaan 29.9.2025 § 59 käsitelleet omat talousarvioesityksensä. Valtuustoseminaarissa 30.-31.10.2025 on käsitelty talousarvion valmistelun tilannetta ja talousarvioon vaikuttavia tekijöitä.

Talousarviovalmistelun lähtökohdat

Arvioidut verotulot pohjautuvat Kuntaliiton veroennustekehikkoon, mikä on päivitetty syyskuussa 2025. Verotulojen pohjana kaupunginjohtajan talousarvioesityksessä vuodelle 2026 on pitäminen veroprosentit ennallaan vuoden 2025 tasossa. Kaupunginvaltuuston tulee päättää vuoden 2026 veroprosentit viimeistään 17.11.2025, kaupunginvaltuusto päätti veroprosentit kokouksessaan 10.11.2025. Vuonna 2026 verotuloja arvioidaan kertyvän 36,3 miljoonaa euroa.

Valtionosuuksissa on huomioitu valtiovarainministeriön ennakolliset laskelmat vuoden 2026 valtionosuuksista. Valtiovarainministeriö

sekä opetus- ja kulttuuriministeriö tekevät päätökset vuoden 2026 valtionosuuksista loppuvuodesta 2025. Valtiovarainministeriön on laatinut arvioita vuoden 2026 valtionosuuksista, mutta opetus- ja kulttuuriministeriö ei ole ennakoinut vuoden 2026 valtionosuuden tasoa. Opetus- ja kulttuuriministeriön valtionosuuden taso pohjautuu kaupungin omaan arvioon kyseisen valtionosuuteen vaikuttavista suorite- ja oppilasmääristä. Valtionosuuksia arvioidaan kertyvän vuonna 2025 noin 12,6 miljoonaa euroa.

Talousarvion valmistelussa on huomioitu Tilastokeskuksen väestöennuste. Kyseinen väestöennuste arvioi Orimattilan väestön vähenevän joka vuosi.

Talousarvion valmistelussa on huomioitu, että Orimattilan kaupunki myy omistuksessaan olevan terveystieteiden liiketoiminnan kaupungin tytäryhtiölle, Orimattilan Yrityskiinteistöt Oy:lle. Liiketoimintakauppa tuo kaupungille kertaluontoisena eränä 4 miljoonan euroa satunnaisia tuottoja.

Talousarvioesitys

Talousarvioesitys on tasapainossa. Vuoden 2026 talousarvio on ylijäämäinen 1,8 miljoonaa euroa, vuoden 2027 alijäämä on -2,9 miljoonaa euroa sekä vuoden 2028 alijäämä on -2,4 miljoonaa euroa. Vuosien 2026 – 2028 tilikaudet ovat ennakolta alijäämäisiä -3,6 miljoonaa euroa. Koska kaupungin tasassa on tilikauden 2025 jälkeen aikaisempien tilikausien ylijäämää 10,6 miljoonaa euroa, on taloussuunnitelma tasapainossa.

Vuosikate vuodelle 2026 on 3,9 miljoonaa euroa, vuodelle 2027 3,5 miljoonaa euroa ja vuodelle 2028 3,8 miljoonaa euroa. Investointimenot vuodelle 2026 ovat 6,0 miljoonaa euroa, vuodelle 2027 7,9 miljoonaa euroa sekä vuodelle 2028 16,9 miljoonaa euroa. Vuosien 2026 – 2028 vuosikate riittää investointien kattamiseen. Tämän vuoksi vuosien 2026 – 2028 lainamäärä kasvaa nykytasosta. Taloussuunnitelmakaudella lainakanta kasvaa noin 19 miljoonalla eurolla.

Taloussuunnitelmakaudella pitkäaikaisia lainoja erääntyy noin 38 miljoonaa euroa. Koska taloussuunnitelmakaudella vuosikate ei riitä kattamaan kaikkia suunniteltuja investointeja, tulee lainojen lyhennys rahoittaa uusilla lainoilla. Taloussuunnitelmakaudella uutta pitkäaikaista lainaa ollaan nostamassa noin 57 miljoonaa euroa. Korkojen nousu aikaisemmasta nollakorkojen tasosta nykyiseen 2 – 3 prosentin korkotasoon tarkoittaa sitä, että tulevina vuosina nostetuissa lainoissa on korkeampi korko kuin vanhoissa lainoissa, jolloin kaupungin rahoituskulut tulevat vuosittain kasvamaan.

Esittelijä

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättää esittää kaupunginvaltuustolle, että se
1. hyväksyy liitteen mukaisen Orimattilan kaupungin talousarvion
vuodelle 2026 ja vuosien 2026-2028 taloussuunnitelman,
2. hyväksyy talousarvion sitovuusmääräykset talousarviokirjan
mukaisesti,
3. oikeuttaa talouspäällikön tekemään tarvittavat tekniset muutokset
ja korjaukset vuoden 2026 talousarvioon.

Päätös Keskustelun kuluessa Juha Hämäläinen esitti Ari Anttilan, Johanna Helstelän, Saku Salmisen ja Johanna Ekmanin kannattamana, että Kuivannon jääkenttä lisätään talousarvioon (lisäys 2000 €). Puheenjohtaja tiedusteli kokouksen yksimielisyyttä asiasta. Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti lisätä talousarvioon Kuivannon jääkentän (lisäys 2000 €).

Keskustelun kuluessa esitettiin kannatettuja muutosehdotuksia. Julistettuaan keskustelun päättyneeksi puheenjohtaja esitti selostuksen keskustelun kuluessa tehdyistä ehdotuksista, mitkä hyväksyttiin ja totesi, että keskustelun kuluessa oli tehty esittelijän esityksestä poikkeavia kannatettuja esityksiä, joten on suoritettava äänestykset.

Puheenjohtaja esitti äänestykset toimitettavaksi sähköisenä äänestyksenä, mikä hyväksyttiin ja teki seuraavan hyväksytyn äänestysesityksen: ne, jotka kannattavat esittelijän esityksen hyväksymistä, äänestävät JAA, ja ne, jotka kannattavat muutettujen esitysten hyväksymistä, äänestävät EI.

Äänestykset:

Äänestys 1:

Anttila esitti Helstelän, Saarisen, Hämäläisen ja Ekmanin kannattamana, että Artjärven kudontapiiriin varataan 5000 euroa. Samalla sivistystoimiala etsii halvempia vaihtoehtoja Artjärven kudontapiirin tiloihin.

JAA = 3 Jussila, Törrönen, Salminen

EI = 6 Anttila, Ekman, Helstelä, Hämäläinen, Päivähonka, Saarinen

Puheenjohtaja julisti päätökseksi tulleen Anttilan esityksen.

Äänestys 2:

Helstelä esitti Salmisen kannattamana, että palveluiden oheneminen kylillä edellyttää maaseudun kunnossa olevaa yksityistieverkkoa, jotta keskustan palvelut ovat edes hieman yhtäläisesti kyläläisten, kuin keskustan kaupunkilaisten käytettävissä. Näen, ettei esitetty massiivinen säästö yksityisteiden avustuksesta ole esitetyssä laajuudessaan sopivaa tilanteeseen. Teen muutosesityksen, jossa talousarvioon 2026 varataan 130 000 euroa yksityistieavustuksiin. (Kaupunginjohtajan esitykseen 110 000 € lisätään 20 000 €) Päivähonka, Anttila, Hämäläinen totesivat olevansa esteellisiä (Hallintolaki 28.1, kohta 2) ja poistuivat kokouksesta asian käsittelyn ja päätöksenteon ajaksi.

Johanna Ekman toimi asian osalta puheenjohtajana.

JAA = 3 Jussila, Törrönen, Saarinen

EI = 3 Ekman, Helstelä, Salminen, puheenjohtajan ääni ratkaisi

Puheenjohtaja julisti päätökseksi tulleen Helstelän esityksen.

Äänestys 3:

Salminen esitti Saarinen, Helstelä ja Ekman kannattamana, että sivulle 64 (Investointiohjelma): Muu keskustan kehittäminen.

Palojoen kehittäminen +400t€ vuodelle 2026. Muutoksen vaikutus vuosille 2027 ja 2029 -200t€ kullekin.

JAA = 3 Anttila, Jussila, Törrönen

EI = 6 Ekman, Helstelä, Hämäläinen, Päivähonka, Saarinen, Salminen

Puheenjohtaja julisti päätökseksi tulleen Salmisen esityksen.

Taluspäällikkö Eero Aitkoski oli kokouksessa läsnä pykälän ajan.

Toimivalta Kuntalaki § 14

Jakelu

Kaupunginhallitus 01.12.2025 § 451

Orimattilan kaupungin talousarvio on valmisteltu uudestaan. Syynä tähän on se, että talousarvioon sisältynyttä kiinteistökauppaa, jossa terveysaseman kiinteistö olisi myyty kaupungin tytäryhtiölle Orimattilan Yrityskiinteistöt Oy:lle, ei tulla todennäköisesti toteuttamaan vuoden 2026 aikana. Terveyskeskuksen osalta on ilmennyt tarvetta selvittää varautumiseen liittyviä yksityiskohtia. Laki velvoittaa kuntia yhtiöittämään kiinteistönsä silloin, kun ne toimivat kilpailutilanteessa markkinoilla. Osana varautumisen selvittelyä selvitetään myös, toimiiko Orimattila tässä tilanteessa markkinoilla.

Uusi talousarvioesitys

Talousarvioesitys on tasapainossa. Vuoden 2026 talousarvio on alijäämäinen -1,9 miljoonaa euroa, vuoden 2027 alijäämä on -2,6 miljoonaa euroa sekä vuoden 2027 alijäämä on -2,2 miljoonaa euroa. Vuosien 2026 – 2028 tilikaudet ovat ennakolta alijäämäisiä - 6,7 miljoonaa euroa. Koska kaupungin tasassa on arviolta tilikauden 2025 jälkeen aikaisempien tilikausien ylijäämää 10,6 miljoonaa euroa, on taloussuunnitelma tasapainossa.

Vuosikate vuodelle 2026 on 4,4 miljoonaa euroa, vuodelle 2027 3,9 miljoonaa euroa ja vuodelle 2028 4,2 miljoonaa euroa.

Investointimenot vuodelle 2026 ovat 6,4 miljoonaa euroa, vuodelle 2027 7,7 miljoonaa euroa sekä vuodelle 2028 16,9 miljoonaa euroa. Vuosien 2026 – 2028 vuosikate riittää investointien kattamiseen. Tämän vuoksi vuosien 2026 – 2028 lainamäärä kasvaa nykytasosta. Taloussuunnitelmakaudella lainakanta kasvaa noin 19 miljoonalla eurolla.

Taloussuunnitelmakaudella pitkäaikaisia lainoja erääntyy noin 38 miljoonaa euroa. Koska taloussuunnitelmakaudella vuosikate ei riitä kattamaan kaikkia suunniteltuja investointeja, tulee lainojen lyhennys rahoittaa uusilla lainoilla. Taloussuunnitelmakaudella uutta pitkäaikaista lainaa ollaan nostamassa noin 57 miljoonaa euroa. Korkojen nousu aikaisemmasta nollakorkojen tasosta nykyiseen 2 – 3 prosentin korkotasoon tarkoittaa sitä, että tulevana vuosina nostetuissa lainoissa on korkeampi korko kuin vanhoissa lainoissa, jolloin kaupungin rahoituskulut tulevat vuosittain kasvamaan.

Talousarvioesitys pitää sisällään kaupunginhallituksen 17.11.2025 päättämät muutokset, millä lisättiin määrärahoja vuodelle 2026 Kuivannon jääkentän ylläpitämiseen, Artjärven kudontapiirin tilojen etsimiseen ja yksityistieavustuksiin sekä muutettiin investointiohjelmassa Palojoen kehittämistä siirtämällä vuoden 2027 ja 2029 määrärahoja vuodelle 2026.

Esittelijä Kaupunginjohtaja Kalle Larsson

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättää esittää kaupunginvaltuustolle, että se

1. hyväksyy liitteen mukaisen Orimattilan kaupungin talousarvion vuodelle 2026 ja vuosien 2026-2028 taloussuunnitelman,
2. hyväksyy talousarvion sitovuusmääräykset talousarviokirjan mukaisesti,
3. oikeuttaa talouspäällikön tekemään tarvittavat tekniset muutokset ja korjaukset vuoden 2026 talousarvioon.

Päätös Kaupunginhallitus päätti esittää kaupunginvaltuustolle, että se

1. hyväksyy liitteen mukaisen Orimattilan kaupungin talousarvion vuodelle 2026 ja vuosien 2026-2028 taloussuunnitelman,
2. hyväksyy talousarvion sitovuusmääräykset talousarviokirjan mukaisesti,
3. oikeuttaa talouspäällikön tekemään tarvittavat tekniset muutokset ja korjaukset vuoden 2026 talousarvioon.

Keskustelun kuluessa 4.12.2025 Saku Salminen esitti, että Investointiohjelma, Muu keskustan kehittäminen, Palojoen kehittäminen määrärahoja muutetaan seuraavasti: -200t€ vuodelle 2026 ja +200 t€ vuodelle 2027. Puheenjohtaja tiedusteli kokouksen yksimielisyyttä asiassa ja totesi, että kokous oli asiasta yksimielinen.

Teknisenä korjauksena pöytäkirjamerkintä 17.11.2025 § 425: Saku Salminen totesi olevansa esteellinen käsiteltäessä Orimattilan Asunnot Oy:n (Hallintolaki § 28.1, kohta 5) talousarviota ja poistui

kokouksesta asian käsittelyn ja päätöksenteon ajaksi.

8.12.2025 keskusteltaessa Orimattilan terveyskeskuksen kaupasta ja talousarvioon merkittävästä summasta keskustelun kuluessa Juha Hämäläinen esitti Saku Salminen, Tuomo Jussila, Niina Saarinen, Pekka Törrönen ja Johanna Ekman kannattamana, että talousarvioluvuksi merkitään 3,84 M€. Julistettuaan keskustelun päättyneeksi puheenjohtaja esitti selostuksen keskustelun kuluessa tehdystä ehdotuksesta, mikä hyväksyttiin ja totesi, että keskustelun kuluessa oli tehty esittelijän esityksestä poikkeava kannatettu esitys, joten on suoritettava äänestys. Puheenjohtaja esitti äänestyksen toimitettavaksi sähköisenä äänestyksenä, mikä hyväksyttiin ja teki seuraavan hyväksytyn äänestysesityksen: ne, jotka kannattavat esittelijän esityksen hyväksymistä, äänestävät JAA, ja ne, jotka kannattavat Hämäläisen esityksen hyväksymistä, äänestävät EI. Suoritetussa äänestyksessä (äänestysluettelo on pöytäkirjan liitteenä) annettiin 3 JAA-ääntä (Anttila, Helstelä, Päivähonka) ja 6 EI-ääntä (Ekman, Hämäläinen, Jussila, Saarinen, Salminen, Törrönen). Puheenjohtaja julisti kaupunginhallituksen päätökseksi tulleen Hämäläisen esityksen.

Riitta Lonka totesi olevansa esteellinen käsiteltäessä terveyskeskuskiinteistön myymistä Orimattilan Yrityskiinteistöt Oy:lle sekä Orimattilan Yrityskiinteistöt Oy:n talousarviota (Hallintolaki § 28.1, kohta 5) ja poistui kokouksesta asian käsittelyn ja päätöksenteon ajaksi.

Saku Salminen totesi olevansa esteellinen käsiteltäessä Orimattilan Asunnot Oy:n (Hallintolaki § 28.1, kohta 5) talousarviota ja poistui kokouksesta asian käsittelyn ja päätöksenteon ajaksi.

Toimivalta Kuntalaki § 14

Jakelu Kaupunginvaltuusto

Kaupunginvaltuusto 15.12.2025
170/02.02.00/2025

Päätösehdotus

Kaupunginvaltuusto päättää, että se

1. hyväksyy liitteen mukaisen Orimattilan kaupungin talousarvion vuodelle 2026 ja vuosien 2026-2028 taloussuunnitelman,
2. hyväksyy talousarvion sitovuusmääräykset talousarviokirjan mukaisesti,
3. oikeuttaa talouspäällikön tekemään tarvittavat tekniset muutokset ja korjaukset vuoden 2026 talousarvioon.

Päätös

Toimivalta Kuntalaki § 14